

Kính thưa quý thầy cô giáo cùng toàn thể các em học sinh thân mến!

Được sự phân công của BGH nhà trường, hôm nay cô sẽ trình bày với các em về chủ đề:

ĐỊNH HƯỚNG PHƯƠNG PHÁP ÔN TẬP, LÀM BÀI KIỂM TRA TRẮC NGHIỆM MÔN KHTN

Hôm nay đã là đầu tuần học thứ 15, các em sắp sửa bước vào giai đoạn kiểm tra cuối học kì 1. Đến bây giờ các em đã phải đề ra cho mình một phương pháp ôn tập như thế nào cho hiệu quả nhất và cách làm bài trắc nghiệm như thế nào để đạt điểm cao. Mặc dù các em cũng đã được làm quen với hình thức thi trắc nghiệm thông qua các kì thi giữa kì, cuối học kì hay các bài kiểm tra ở lớp, các em cũng đã được các thầy cô dạy mình hướng dẫn. Tuy nhiên hôm nay cô vẫn muốn chia sẻ với các em cách ôn tập, làm bài kiểm tra theo hình thức trắc nghiệm môn KHTN nói chung và môn Toán nói riêng.

Cô sẽ tập trung vào 2 vấn đề chính:

(1) Phương pháp ôn tập như thế nào để chuẩn bị tốt cho kỳ thi.

(2) Phương pháp làm bài kiểm tra trắc nghiệm như thế nào để đạt hiệu quả cao nhất.

A. Phương pháp ôn tập:

Học như thế nào để chuẩn bị tốt cho kỳ thi?

Để chuẩn bị tốt cho kỳ thi trắc nghiệm - thật ra cũng như bất cứ kỳ thi nào khác - thì trước hết, các em phải biết học cho đúng cách, chứ không chỉ nhồi nhét vào đầu thật nhiều chi tiết rời rạc. Chính vì vậy, có một điều tưởng chừng nghịch lý, đó là kỳ thi càng đòi hỏi trí nhớ về chi tiết thì các em lại càng cần phải luyện tư duy tổng quát cho thật nhạy bén, sắc sảo.

1. Tự học tự ôn tập là phương pháp ôn thi hiệu quả nhất.

- Đây chính là cách rèn luyện tư duy độc lập, nâng cao hiệu quả học tập, làm giàu tri thức cho bản thân. Thực tế đã chứng minh, hầu hết những học sinh học tập đạt kết quả cao, đỗ đại học, thậm chí đỗ thủ khoa trong các kỳ thi đều dành phần lớn thời gian tự học, tự ôn thi.

- Tuy nhiên, không phải cứ ngồi vào bàn học càng lâu càng tốt, mà quan trọng là các em phải tập trung và hãy phân chia thời gian học các môn trong ngày hợp lý.

- Cần xen kẽ việc học với thời gian thư giãn, giải trí.

2. Ôn đến đâu phải chắc đến đó.

- Mặc dù thời gian thi đang đến gần nhưng cũng đừng quá hấp tấp mà dẫn đến ôn trước quên sau.

- Trong quá trình ôn tập cần chú ý hệ thống lại phần kiến thức đã học sao cho “ôn đến đâu chắc đến đó”

- Tập trung nghe giảng trên lớp để hiểu cặn kẽ kiến thức bài học, ghi chú những nhận xét mà các thầy cô giảng dạy lưu ý. Trong khi nghe giảng nếu có những điều chưa hiểu rõ có thể hỏi thầy cô giáo hoặc các bạn để bổ sung kiến thức kịp thời.

- Các em nên sắp xếp học bài sớm nhất sau khi nghe giảng để lưu giữ kiến thức tốt hơn.

- Học kỹ từng bài: Khi ôn tập các em cần bám sát chuẩn KT- KN, học thật kỹ phần lý thuyết hiểu rõ bản chất của từng khái niệm, thuộc các công thức, tìm hiểu các ứng dụng của kiến thức đã học, làm một số bài tập cơ bản bằng tự luận để ghi nhớ công thức, áp dụng làm bài tập đầy đủ từ dễ đến khó. Khi đã nắm chắc phần cơ bản mới nên chuyển sang phần nâng cao để đạt hiệu quả.

- Ôn bài theo từng chương: Sau khi học mỗi chương trong sách giáo khoa, các em cần làm các dạng bài tập tổng hợp cuối chương để huy động kiến thức tổng hợp có liên quan. Mỗi chủ đề cần hệ thống lại những kiến thức cơ bản, những dạng toán thường gặp, những công thức tính nhanh để nhớ.

- Phần nào, bài tập nào sức mình làm được thì ôn thật kỹ, để khi đi thi chắc chắn sẽ có điểm. Có ôn như vậy, khi đi thi sẽ giúp các em cảm thấy tự tin hơn.

- Các em nên cố gắng tập trung vào những kiến thức cơ bản, đặc biệt là đối với các môn KHTN thì có rất nhiều các công thức, định lí, tính chất.. cần phải ghi nhớ. Khối kiến thức này thường tập trung ở một số mảng mà GV đã hệ thống lại cho em ở từng chủ đề và trong đề cương ôn tập. Khi học, cần hiểu rõ bản chất của vấn đề, phải xác định các đặc điểm, cách thức vận dụng những khái niệm, quy luật, lý thuyết, công thức, định lí... trong việc giải quyết những vấn đề cụ thể. Từ đó, yêu cầu tiếp theo là phải thường xuyên luyện tập để hình thành kỹ năng giải quyết vấn đề. Sau khi đã học xong lý thuyết, nên tự đặt ra những câu hỏi liên quan đến nội dung ôn thi để kiểm tra trình độ của mình. Để nhớ và hiểu được sâu sắc các định nghĩa và các định lí, cách tốt nhất là làm nhiều bài tập.

- Sau khi đã ôn tập đủ các chủ đề, các em tập giải các đề tổng hợp theo đúng thời gian cho phép. Qua giải đề các em sẽ rèn luyện được nhiều với các dạng câu hỏi khác nhau, cách phân phối thời gian làm bài hợp lý để không lúng túng và bị động khi làm bài thi. Chú ý khi giải xong một đề luôn phải rút ra được những điểm cần lưu ý cho mình, *ghi nhận những lỗi sai của mình, tìm hiểu nguyên nhân* nhằm giúp giải những đề sau tốt hơn, và *thỉnh thoảng lại tự kiểm tra lại để xem mức tiến bộ của chính mình.*

3. Ôn theo nhóm.

- Ngoài việc học trên lớp và tự học ở nhà, học sinh nên tổ chức hình thức học theo nhóm. Tiến hành học nhóm chính là cơ hội để chúng ta giúp đỡ, học hỏi lẫn nhau. Học nhóm tạo nên một không gian hoàn toàn tự do, bạn có thể tự do trao đổi những ý kiến, học tập nhau những kinh nghiệm giải toán, nắm được thêm những cách giải mới và hay cho nhiều dạng bài tập. Chúng ta nên gần gũi với những bạn học giỏi, học khá để cùng thảo luận với họ.

- Ngoài ra các em cũng nên sưu tầm những dạng toán, những bài tập với những phương pháp giải tối ưu nhất qua sách báo, tài liệu tham khảo. Đó cũng chính là điều kiện để các em nâng cao trình độ của mình.

4. Chọn và phân bố thời gian ôn tập hợp lý.

- Xác định thời điểm học cũng rất quan trọng nên phân bố thời gian ôn tập hợp lý nhằm giúp Quá trình tự ôn tập đạt hiệu quả cao và làm cho trí óc bớt căng thẳng.

- Các em không nên tối hôm trước thức quá khuya sau đó sáng hôm sau mệt quá nên nghỉ học. Các em hãy phân chia thời gian học tập sao cho việc học thật đều đặn, bền bỉ và vừa sức.

- Nói một cách ngắn gọn: cần tiến hành ôn luyện từ từ và đều đều; kiên trì, nhẫn nại, tự lấp đầy các lỗ hổng kiến thức; trao đổi với bạn bè, thầy cô thông qua hình thức học nhóm hay tự học, học trực tuyến, tham khảo từ các trang web ... đều rất tốt; tự vạch ra một kế hoạch khả thi và tự mình thực hiện kế hoạch do chính mình đã vạch ra. Đó là những lời khuyên bao giờ cũng đúng cho các em với bất kỳ hình thức thi nào, mà đặc biệt là hình thức trắc nghiệm.

* **Chú ý không học khi vừa ăn xong** : Chắc các em đã từng nghe câu "Căng da bụng, chùng da mắt" nên sau khi ăn no em nên ngồi nghỉ ngơi thư giãn để thức ăn được tiêu hóa và cơ thể hấp thụ tạo năng lượng cho chúng ta có thể tiếp tục công việc.

5. Luyện tập thói quen ôn bài trước khi đi ngủ.

- Trước lúc đi ngủ hay buổi sớm thức dậy, học sinh nên tập thói quen nhắm đi nhắm lại kiến thức mà mình vừa học trong đầu để xem thử mình đã học được bao nhiêu phần trăm.
- Cố gắng ghi nhớ những chi tiết chính, đừng nên vụn vặt, nên vạch ra các ý lớn để ôn tập như nội dung các chương trong chương trình học. Định ra việc gì là quan trọng hơn thì làm trước.

6. Thường xuyên luyện tập.

- Đề thi chứa các nội dung kiến thức đầy đủ và tổng quát nhất, trong học kì vì vậy việc rèn luyện kỹ năng giải bài tập là một phương pháp học không thể thiếu.
- Qua việc làm bài tập các em không những nắm được các kiến thức đã học, bổ sung những kiến thức còn thiếu mà còn nắm bắt được các thủ thuật làm bài thi sao cho nhanh và chính xác nhất. Đây cũng là cách rèn luyện sự tự tin trước mỗi kỳ thi.
- Luyện tập sử dụng thành thạo máy tính Casio, tuy nhiên đừng quá lệ thuộc vào máy tính.
- Với học sinh khá, giỏi cần tìm hiểu cách vận dụng linh hoạt các kiến thức đã học để xử lý các bài toán ở cấp độ vận dụng cao.

A. Phương pháp làm bài kiểm tra trắc nghiệm đạt hiệu quả:

Ở bài thi trắc nghiệm thường sẽ là những bài yêu cầu giải nhanh và không quá rườm rà, yêu cầu kiến thức rộng và bao quát hơn, đòi hỏi tốc độ nhanh hơn.

1) Phải tìm được ý chính trong mỗi câu hỏi hay đôi khi từ “chìa khóa” trong câu. Đó chính là mấu chốt để các em giải quyết vấn đề. Điều đó giúp các em định hướng được rằng câu hỏi liên quan đến vấn đề gì và đáp án sẽ gắn liền với từ chìa khóa ấy. Đó được xem là cách để các em giải quyết câu hỏi một cách nhanh nhất và tránh bị lạc đề hay nhầm lẫn dữ liệu đáp án.

– Ưu tiên làm trước các câu hỏi mà có sử dụng được máy tính Casio.

2) Dùng phương pháp loại trừ

Một khi các em không có cho mình một đáp án thực sự chính xác thì phương pháp loại trừ cũng là một cách hữu hiệu giúp bạn tìm ra câu trả lời. Thay vì đi tìm đáp án đúng, các em hãy thử tìm phương án sai... đó cũng là một cách hay và loại trừ càng nhiều phương án càng tốt. Bởi vì có rất nhiều bài thi trong đó có một hay hai đáp án không thích hợp (chỉ đọc lên cũng đã thấy không thích hợp). Loại bỏ những đáp án đó đã giúp các em có được nhiều hơn 25% cơ hội trả lời đúng câu hỏi.

3) Tự trả lời trước... đọc đáp án sau

Cho dù bài thi môn nào thì các em đều nên áp dụng cách thức tự đưa ra câu trả lời trước khi đọc đáp án ở đề thi. Sau khi đọc xong câu hỏi, các em nên tự trả lời rồi đọc tiếp phần đáp án xem có phương án nào giống với câu trả lời mình đưa ra hay không. Chớ vội đọc ngay đáp án vì như thế các em rất dễ bị phân tâm nếu như kiến thức của mình không thực sự chắc chắn.

4) Phân bổ thời gian và nhớ không được bỏ trống đáp án.

Việc đầu tiên là đọc qua một lượt tất cả các câu hỏi, xem những câu nào mình biết rồi thì nên khoanh ngay đáp án vào phiếu trả lời. Sau đó chọn những câu hỏi đơn giản làm trước, vì bài thi trắc nghiệm các câu hỏi đều có thang điểm như nhau chứ không giống như bài thi tự luận. Chính

vì vậy câu hỏi khó hay dễ cũng đều có chung phổ điểm, nên các em hãy làm câu dễ trước để đảm bảo đạt tối đa số điểm. Chú ý phân bổ thời gian để không bỏ sót câu hỏi nào, nếu không biết đáp án thì hãy dùng phỏng đoán, điều các em cần phải nhớ là không được để trống đáp án, đó cũng là một cơ hội dành cho các em.

5) Dành thời gian kiểm tra bài làm

Một kinh nghiệm nữa là nên dành 1 khoảng thời gian cuối cùng để kiểm tra lại bài, vì tính toán rất dễ có sai sót ngay cả những phần dễ nhất. Thời gian cuối cùng, thay vì tập trung để giải một bài khó không có hi vọng tìm ra lời giải thì nên tập trung rà soát lỗi ở những câu đã làm.

6) “Trăm hay không bằng tay quen”

Khi luyện nhiều đề. các em cũng rèn được khả năng phản xạ nhanh, rèn kỹ năng tính toán nhanh, luyện tập bấm máy tính, các cách giải trắc nghiệm, tránh được các câu hỏi bẫy, từ đó có thể giải quyết các câu hỏi trong một khoảng thời gian ngắn.

Khi giải nhiều bài tập trắc nghiệm, các em sẽ tìm được những lỗi mà mình thường gặp phải cũng như tìm được một phương pháp giải tối ưu cho bài trắc nghiệm.

* **Phương tiện hỗ trợ khi đi thi:**

- Thứ nhất, thí sinh phải đeo đồng hồ để kiểm soát và phân bổ thời gian làm bài cho chủ động. Không có đồng hồ, thí sinh rất dễ bị cuống, mất bình tĩnh.
- Thứ hai, thí sinh cần chuẩn bị máy tính tốt nhất có thể được. Rèn luyện để sử dụng thành thạo các tính năng hay dùng. Sử dụng máy tính một cách khôn ngoan: Đúng bài, đúng chức năng.
- Thứ ba, thí sinh sử dụng nháp hợp lí. Tờ nháp nên chia 2 cột và ghi rõ những câu chưa chắc, câu chưa làm, tuyệt đối không nháp chồng chéo lên nhau.

* **Những sai sót thường gặp trong khi thi:**

- Tô sai số báo danh và mã đề: cần cẩn thận khi tô số báo danh của mình và tô đúng mã đề thi của mình vào phiếu trả lời trắc nghiệm.
- Tô đáp án bị lệch dòng.
- Làm trắc nghiệm mà làm như tự luận, nghĩa là đọc xong phần đề dẫn là đã vội vàng giải ngay. Đây có thể là một sai lầm, vì vậy cần xác định hướng xử lý trước khi bắt tay vào giải.
- Đọc không kỹ câu hỏi, đặc biệt là những câu hỏi kiểu "Mệnh đề nào sau đây Sai?" dẫn đến chọn sai đáp án. Các em nên gạch chân luôn từ sai hay câu hỏi tìm tất cả các tham số hoặc tìm số lượng các tham số em cần gạch chân từ số lượng...
- Bí quyết lớn nhất để được điểm cao đối với HS trường ta là làm đúng các câu làm được. Học sinh nên dành thời gian và quyết tâm cao nhất cho các câu nằm trong khả năng của mình, tránh chủ quan, làm vội dẫn đến những lỗi sai đáng tiếc.

* **Yếu tố tâm lý:**

- Các em phải thật bình tĩnh. Luôn biết điều tiết tâm lí để tránh căng thẳng. Vậy làm thế nào để ta luôn bình tĩnh trong mọi tình huống. Đó là các em cần chuẩn bị cho mình một hành trang kiến thức thật tốt. Khi đó các em sẽ luôn tự tin và sẵn sàng vượt vũ môn.
- Cuối cùng, lời khuyên cho các em là không nên “đầu hàng” trước khi hết giờ làm bài mà hãy “chiến đấu” nhiệt tình đến phút thứ 90, chỉ nộp bài khi giám thị yêu cầu.

Trên đây là những chia sẻ của cô về cách ôn tập và làm bài thi trắc nghiệm để đạt điểm cao. Cô rất mong các em sẽ áp dụng được phần nào đó trong việc học của mình.

Cô mong rằng sau buổi nói chuyện này các em sẽ định hướng được cho mình những phương pháp ôn tập để đạt được kết quả tốt trong kì thi sắp tới.

Điều quan trọng là các em cần phải xác định được thực lực của mình, biết được điểm yếu cũng như điểm mạnh của bản thân để từ đó ôn luyện hay áp dụng những phương pháp khắc phục hợp lí.

Xin chân thành cảm ơn quý thầy cô và các em học sinh đã lắng nghe. Kính chúc quý thầy cô và các em học sinh thật nhiều sức khỏe và có một tuần làm việc và học tập hiệu quả. Xin trân trọng kính chào!